

BARSA

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 14 K. — f.
 Hat óra — — 7 K. — f.
 Három óra — — 3 K 50 f.
 Egyes számok ára 30 fillér.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.
 Nyilttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.
 Gyakori hirdetők és a velünk összeköttetésben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAPKIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

A családi erkölcs védelme.

Írta: Szobolovszky István.

Történeti tények igazolják, hogy minden háboru káros hatással volt a nép erkölcsére; de talán egyetlen háboru sem okozott annyi hibát az erkölcsben, mint a mostani. Bebizonyosodott, hogy úgy a férfiak, mint a nők általánosságban véve erkölcsileg meglazultak. Az orvosi tanulmány alig bír védekezni a különböző nemibajok, vérbajok és elfajulások ellen. A fertőzés terjed a nép minden rétegeiben. Mindez világos és kétségtelen jele az erkölcs árnyainak. Ezenkívül egyéb jelek is mutatnak az erkölcs szep-
 lőire. Elsőbben a törvénytelen gyermekek születési arányszáma, amely a háboru alatt tetemesen megnövekedett. Németországban nemrég rendeletet bocsátottak ki, amely megbélyegzi az ilyen fattyuhajtásokat. A törvénytelen gyermekek előtt bezárják az előkelőbb pályák kapuit. A rendelet bár kissé érdes és kevésbé humánus, mert nézetünk szerint nem a gyermeket, hanem a szülőt kell büntetéssel sújtani. — mindamelllett csökkenteni fogja a törvénytelen gyermekek születési számát. Nálunk nem törődnek az idevonatkozó intézkedésekkel, sőt sok helyütt egyenesen támogatják a törvénytelen gyermekek szaporodását.

Igy például az atya nevére iratják azt a gyermeket, aki távollétében született. Jól lehet, hogy az atyának semmi köze a gyermek születéséhez. Bár elismerjük, hogy a háboru nagy hézagokat okozott a népességben; a születések száma is csökkent; így például a háboru három utolsó évében 965 ezer gyermekkel kevesebb született, mint a megelőző békés években. Bár így áll a dolog, de mégsem szabad oly műveletek által a születések számát növeszteni, amelyek az erkölcsi tisztaság elfajulásához vezetnek. Nem szabad a családi erkölcs szentélyét törvénytelen gyermekekkel beszenyenezni. Az a szaporodás, amely az erkölcs kijátszásával, háttérbe szorításával törtet előre, nemcsak a családi, hanem a társadalmi boldogságot is megingatja és ott zavarokat, surlódásokat okoz. Elismerjük, hogy a szaporodás nem áll arányban a halálzással, a vesztességgel, ámde az erkölcs nevében le kell mondanunk minden olyan törekvésről, amely magát az erkölcsöt teszi kockára. Mert régi igazság:

„Az állam támasza és talpköve a tiszta erkölcs.”

De vajjon miben rejlik a mostani erkölcstelenség kezdeményezése és terjesztése?

A főok, mint jeleztük is, a háboru, amely megbolygatta a családi tűzhely kötelekeit. A férfi és nő egymástól elszigetelődtek, még pedig hosszabb időre. Így aztán az erkölcsi felelősség is lassan-lassan halványult s utat engedett az emberi természet érvényesülésének. Egyrészt ez az oka a törvénytelen gyermekek szaporodásának. Habár ezek számát eddig pontosan nem tudjuk, mert hiszen a statisztika csak az ugynevezett leányasszonyokra vonatkozik; a férjes nőknek háboru folyamán született gyermekei a törvényes atya nevét viselik még akkor is, hogyha a férj a háboru tartama alatt távol volt a családtól. Hogy mennyi tragédia, házasságtörés lesz ennek a következménye: az még a jövő titka. Annyi bizonyos, hogy nem jól van ez így! Arra a kérdésre, hogy vajjon a férfi vagy a nő tiporja jobban az erkölcs törvényeit, a bűn sulya mind a két fél vállaira nehezül. Azonban a családi erkölcs és a családi tisztaság ellen sokkal súlyosabban vétkezik a nő, mint a férfi. A nő a törvénytelen, gyermekekkel egyenesen belegázol a vér, a faj tisztaságába. Beszenyenezi a család véré, amelynek nemcsak a jelenben, hanem a jövőben is megmarad a maga sötét árnyéka. Orvostudományilag bebizonyosodott, hogy a törvénytelen vagyis helyesebben a tiltott gyümölcsű gyermekek vérbeli nyomai a később született törvényes, tehát a férjtől származó gyermekekre is bizonyos hatással vannak, amely hatásokat a gyermek szervi és lelki világában ki is lehet mutatni. Amint látjuk, a törvénytelen gyermekek a család és faj épségbentartása szempontjából károsak. Ezt be kell látniok a hatóságoknak is; teljes erővel csökkentésük, apasszák a törvénytelen gyermekek szaporodását. Azonban ne a gyermeket büntessék meg, mint Németországban látjuk, — hanem a szülőket. Különösen az anyákat, akiknek kötelességük a családi erkölcs fölött őrködni. A leányokat pedig védjék meg ettől az elfajulástól. Mert jegyezzük meg, hogy az erkölcs mindig föltétele volt a házasságnak. Az erkölcs szaporította a házasságok számát, — az erkölcstelenség pedig elébe vágott a há-

zasságok érvényesülésének. Az állam érdeke pedig az, hogy a háboru alatt és után minél több házasság köttessék.

Harc a levegőben.

— Egy tábori levélből —

Eső és ismét csak eső! Már tizennégy napja, hogy nedvesen hideg fedezékszálásban vagyunk. Itt azután van ám munka nappal is, éjjel is. Olykor bokáig gázolunk az iszapos vízben. Ha nincs az embernek árokszolgálat, szállítási vagy sánczolási munkája, akkor bizony nem igen buvik ki a földbe vájt sötét, de biztos lyukból. S még a fedezékben is örökösen küzdeni kell a vízzel. Ez a víz bizony felfelé is duzzad és a mi (Napsugár-villánkat), — valami áldott természetű dévaj optimista adhatta neki ezt a nevet — tócsává igyekszik átalakítani. A falakról szakadatlanul csöpög a víz. Egy eldugaszolt repedésből hirtelen sugáralakban freckel elő a felgyülemlett víz és a védekezésül felszegtelt kátránypapírt átnedvesíti. Felugrom, lerázom magamról, ami hozzám tapadt, felfelé tapogatózom a sötét lépcsőkön; egyszerre csak napvilág kápráztat el; megdörzsölöm a szememet, amely a világságtól jóformán el is szokott már; trillázni volna kedvem, akár csak egy pacsirtának; önkéntelenül felnézek: keresem a pacsirtát. Ekkor nagy távolságból motorberregést hallok. Előveszem távcsővem: Itt van már! Felfedeztem. Óriási ellenséges kétfedelű.

Reggel hat óra van. Mintegy kétezeröt-száz méternyi magasságban repül árkaik felett a gépmadár. Zavartalanul halad tova. Egyszerre csak lemerészkedik 1600 méternyire. Engem nyugtalanít és bosszant az, hogy miért sikerüljön az ellenségnek ma oly könnyedén betekinteni a mi állásainkba. Hol maradnak a mi repülőink? Közelebb jutnak hozzám a robbanó lövedékek. Az eget finom fehér pehelyfelhők egész tejutja borítja. Ott bizonyosan szilánkok ezrei röpködnek a levegőben. Eddig még egyetlenegy sem találta el közülök az ellenség óriási madarát. Az ellenség fenhéjazó lett, mesterfogásait mutatja görbéket ír le és siklórepüléseket végez. Messzire állásaink mögé merészkedik.

Ekkor — jól hallom-e? — mintha ismét motorberregés ütné meg a fületem, még pedig a mi repülőgépeink egyikétől származó. Hol van? Végigkeresem az eget. Egészen világosan hallom a gépet; de nem találok. Egyszerre csak egy fekete foitocskát látok a felhők között. Előkerül a felhők fala mögül a gép. Tényleg a mienk. Most már azután lásd, kíváncsi ellenség, hogy hogyan térsz majd ismét haza! Hirtelen egész testemben megremegek: a mi repülőgépünk csaknem függélyes irányban lefelé zuhan. Oldalt igyekszik nekitámadni az ellenséges kétfedelű gépnek. Az olasz észreveszi a szándékot és idejében kitér. A mi repülőnk ekkor újra

emelkedik: 2800, 3000, 3200 méterre — Az ellenséges repülőgép vele együtt Most a mi repülönk néhány száz méterrel versenytársa fölé emelkedik. Ekkor hirtelen pompás siklórepülést irányít a mi emberünk, ellenfelére. 300 méter? 500 méter? Dühödt géppuskatűz kattog az ellenséges repülő felé. Ez, amint látszik, meglepetten megfordítja gépét és tüzel, de csak néhány másodpercig. Ekkor örömrivalgás harsog fel sorainkból: az ellenfél el van találva! Lökésszerűen kanyarog. Mindinkább közeledik a földhöz. Az utasok, úgy látszik, halálos sebet kaptak. Ekkor a második motor megtagadván a szolgálatot, a repülőgép 1200 méter magaságból a földre zuhan.

A mi repülönk ismét büszke magasságokba emelkedik és eltűnik a felhők között. Vajjon új csapásra készül-e? Egy tizenkét egységből álló ellenséges légi raj merül fel, a mely két vonalban indul árkaik felé. Az éle elesett Vajjon több repülőgépünket gyantják-e itt? Szó, a mi szó: megfordítják kétfedelű gépeiket és visszatérnek vonalaikba.

Másnap felváltottak bennünket és öt napi pihenőre a front mögé vittek. Gyönyörű dombos terep volt, pompás facsoportokkal borítva. Négy léggömb — egyik a másiktól elég nagy távolságban — a front közelségére utal. Távrolról ágyuk dörögnek. A legközelebbi dombra megyek. Itt egy szikratáviróállomás van és mellette egy óriási mortarpajta. Mintegy száz méternyire oldalt egy tölgyfatörzsekből ácsolt kis erődház van. Egy verendán egy fiatal tisztet látok. Csak nekibátorodom és megkérem, engedje meg néznie a repülőállomást. Beszélgetés közben kiderül, hogy ez a tiszt ugyanaz a repülő, aki két nappal ezelőtt állásunk felett az ellenséges kétfedelűt lelőtte.

— Kár — ugymond — hogy csak mintegy harminc lövésem volt már géppuskám szalagján Jó alkalmam lett volna különben még egy repülőt lelőni. Bajtársaim szikratáviró útján értesültek, hogy egy egész raj közeledik. De ekkor már az egész raj hátra is fordult.

E pillanatban berreg a telefon.

— Hadnagy ur! Szikratáviró: Négy ellenséges kétfedelű T. irányában közeledik!

— Készülni! — hangzik a parancs. Erre sürgés-forgás támad a szerelők közt. Két repülönk felszáll. A gépek már is a szél ellen vannak irányítva. Néhány másodperc alatt megigazítják a magassági és mélységkormányt a csavarkészülékeket, a löszereket és a feszítő drótokat. A hadnagy gummiöltönyébe buvik. Vastag prémes kabátot huz még föléje, hatalmas sált teker a nyaka köré és ráteszi a fejére a sapkát. Fellendül a repülőgépre és az ülésen levő szíjjal odarögzíti magát.

— Egy kissé sok a szellő! — jegyzi meg mosolyogva környezetének.

Egy szerelő izmos karjai megindítják a propellert.

— Szabad! — kiáltja egy második — Szabad! — feleli a repülőgép vezetője, gázt bocsát a készülékbe és berregve zugnak a csavarok. Hatalmas légnyomás támad, amely mindent megreszkettett. Apró kövek és fűcsomók sodródni hátra. Csak egy félperc és a motor már végzi forgásait. A csavarok csak egyre bugnak, magasba áhítozva, hogy ott keringve muttassák óriási erejüket. Simán, csendesen lebeg tova a gép. Egyre halkabban bugnak a csavarok, amint tovább züm-mög a gép monoton dala, amelyből hőskölteményt olvas ki az aki, megérti.

Kacag a halál

Tudjátok-e?

Miért e sok jajszó.

Félelmetes halált kiáltó;

És ostromló, földrengető.

Borzadállyal terhes idő? . . .

Kacag a halál!

Tudjátok-e,

Jövönk reménye.

Apák, — anyáknak feltett kincse

Orosz síkon, olasz heggyen

Miért lesz kihűlt, véres tetem? . . .

Arat a halál!

Tudjátok-e:

Rózsát hint mégis

Könyekkel hűti vértalát

Az ember, — dalolja dalát

A diadaltól ittasan

Dalol a halál!

Tudjátok-e,

Hogy süvít a gránát,

Megtépve vértenger hullámát;

A gépmadár bus altjába

Huzza a halál cigánya . . .

Táncol a halál!

Tudjátok-e,

Ha zeng a vad roham

Felharsogó ádáz hurrája,

És hull az élet kalásza,

Enyém a föld kiáltja! . . .

Ujjong a halál!

Tudjátok-e,

Népek, emberek.

Ha majd egyszer ti feleszméltek,

Sírva nézitek a csapást,

Mögöttetek áll és nevet —

Kacag a halál!

Kincs P.

Különfélék.

— Károly király a gyermekekért

cimen nem régiben lapunk vezetőhelyen megemlékeztünk arról, hogy Ő Felsége nemes szívének és bölcs elméjének sugallatára nagyszabásu mozgalmat indított, hogy az idei nyáron a monarchia mindkét államából nagyszámu szegény gyermek részesüljön a hely-levegő és környezet változásnak testet lelket üdítő áldásában. Királyunk eme nemes gondolkodása következtében a mozgalom ausztriai részének vezetősége elvállalta, hogy a magyar gyermekek tizezreit az ausztriai tengerparton és fenyves vidékeken nyaraltatja, viszont mi is kötelességünknek tesszük, hogy gyermekek elhelyezését magyar falvakban illetve városokban elvállaljuk. Ezen fenkölt eszme és nemes akció szervezése és propagálása ügyében *Beniczky* Ödön vármegyének főispánja Lévara a városháza tanács termébe május hó 31 ére értekezle're hívta össze a város és a lévai járás vezető férfiai, és a jótékony nőegyletek hölgyeit. Az értekezleten az elnöklő főispánon kívül megjelent dr. *Ruffi* Pál miniszteri tanácsnok kormánybiztos, gróf *Coudenhove* Kunóné, a lévai nőegylet elnöke, *Tomesányi* János kir. tanfelügyelő, a lévai és az aranyosmaróti járási főbírák, a lévai felekezetek lelkeszei, a vidéki lelkeszi kar számos tagja, városunk társadalmának számos előkelő uri és hölgytagja, a jegyzői és tanítói karból számosan. *Beniczky* Ödön főispán nagy érdeklődés mellett nyitotta meg az értekezletet amelyen elsőben dr. *Ruffi* Pál fejtegette a mozgalom nemes intencióit, mely kezdeményezője és legbuzgóbb pátronusa maga a felséges királyi pár. Hivatkozott a hagyományos magyar vendégszeretetre, kérte, hogy léva városa, a lévai járás is vegye ki a maga részét ebből a nemes célu mozgalomból. *Birtha* József hangoztatta, hogy a gazdák leginkább tehetnek ez intézmény érdekében, azok megnyerését tartja célra vezetnek. *Holló* Sándor arra való tekintettel, hogy a királyi pár nemes szívéhez közelebb érjen a magyar nemzet, mindnyájunk kötelességének ismeri a gyermekek ügyének felkarolását. *Szakács* Viktor a róm kath. papság támogatását ígerte. *Tonhaiser* János nagysallai plébános a tej, lekéri segédlelkész a gabona

ellátás dolgában tett felszólalása után dr. *Ruffi* Pál bejelentette, hogy mindezekről gondoskodva lesz, most a főkérdés a gyermekek elhelyezése. Magyarországból 20 ezer gyermeket fognak elhelyezni az osztrák tengerparton, a mely már július 15-én két csoportban megkezdődik. Az ausztriai gyermekek elhelyezését augusztus 1-én veszik tervbe. özv. *Khernull* Jánosné a tanítóképzőben a tömeges elhelyezést találja célra vezetőnek, bár az ágynemű kérdése itt is nagy gondot okoz. *Köveskúti* Jenő bejelenti, hogy a tanítóképzőben 30 gyermek ellátását *Schoeller* Gusztáv lovag és neje vállalták magukra, akiknek ágyneműjéről akként óhajtana ő gondoskodni, hogy felkéri a internátusban levő növendékeket, kik jövőre is visszajönnek, hagyják itt kölcsön ágyneműjüket az osztrák gyermekek részére dr. *Karafiáth* Mária, *Bándy* Endre, dr. *Balog* Sándor hozzászólása után az értekezlet átalakult egy nagy bizottsággá, amelynek elnöke a főispán. Ez a bizottság fogja azután az összes teendőket elintézni, a propagálást és a gyermekek elhelyezését végezni. A népes értekezlet nevében dr. *Ruffi* Pál a főispánnak köszönetet szavazott nemes buzgalmaért amelyet bizonyára siker fog koronázni. Ez után a főispán az értekezletet berekesztette.

— **Eljegyzés.** *Konkoly* Thege Dezső, földbirtokos, *Konkoly* Th. Sándor m. kir. udvari tanácsos és neje nagyselmeci *Toldy* Erzsébet fia eljegyezte draskóczi és jordánvölgyi *Draskóczy* Jenő műszaki tanácsos és neje *Schöneigner* *Krieger* Eugenia kedves leányát: *Margitot* — Allandó és boldog megelégedés kísérje frigyüket!

— Iskolai ünnepség elhalasztása.

Mivel a szintársulat meghosszabbította Léva váli szereplését, a főgimnázium kénytelen volt a Tanárok Háza javára tartandó iskolai ünnepségét június hó 13-ára halasztani. A meghívókat már kibocsátották. A fényes sikerűnek ígérkező ünnepség műsora: 1. Prologus. Szavalja: *Konecsny* Ede VII o. t. 2. Frühlingsrauschen Sindingtől. Zongorán előadja: *Pintér* Alice VII. o. t. 3. A csónakos. Zsaskovszky Endrétől. Énekli a főgimn. vegyeskara. 4. A magyar dal. Szövege: Herodek Sándortól. Zeneje Kerner Jenőtől. Szavalja: *Katona* György VI. o. t. Zongorán kíséri: *Szilassy* Aladár V. o. t. 5. Grossmutterchen. Langertől Hegedűn előadják: *Arday* Jenő VII. o. t. és *Horváth* Endre VI o. t. Zongorán kíséri: *Vlaszaty* Ödön VIII. o. t. 6. Egyveleg magyar népdalokból. Énekli a főgimn. vegyeskara 7. Szép Ilonka. Képeken. Szavalja: *Moravek* Endre VI o. t. Előadják: *Farkas* Olga V. o. t. *Weisz* László VII o. t. *Vlaszaty* Ödön VIII. o. t. 8. Évzáró beszéd Mondja: *Hogyor* József főgimn. igazgató 9. Rákóczi induló *Wekerlétől*. Énekli a főgimn. vegyeskara. Zongorán kíséri: *Kersék* László VII o. t. Az előadást pontosan kezdik, s előadás alatt az ajtókat becsukják. — Jegyek előre válthatók Nyitrai és Tarsa könyvkereskedésében.

— **A Lévai Tisztviselők Egyesületének** elnöksége ezuton hozza tudomására tagjainak, hogy családonként egy klgr. babot 1 kor. 50 fillér befizetése ellenében június hó 3, 4 és 5-ikén a Lévai Takarékpénztár épületében *Gub* Józsefnétől atvehetnek

— **Eljegyzés.** *Bartos* János, az aranyosmaróti választókerületnek országgyűlési képviselője, eljegyezte sikabonyi *Gálffy* István főhercegi erdőtanácsos és neje *Vasary* Ilona kedves leányát, *Ilkét*.

— A F. M. K. E. halál-köszönete.

Említettük annak idején, hogy *Harkányi* Gyula, főszoigabíró, a Felvidéki Magyar közmívelődési Egyesület léva városi és lévai járási választmányának ügyvezető alelnöke a múlt évben 343 tagot gyűjtött az egyesületnek, amelynek központjában örömmel vettek tudomásul *Harkányi* Gyula ezen lelkes és példaadó buzgólkodását és az elnökség az egyesület nevében hálás köszönetet mondván az ügybuzgó főszoigabírónak a tagok gyűjtéséért, átiratában egyuttal arra is felkérte őt, hogy jövőre is hasonló szép ered-

ménnyel folytassa hazafias működését. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük azt is, hogy a Léván megalakult választmányának már annyi tagja van, hogy rövid időn belül a nyitra-és zólyommegyei választmányokkal egy sorba fog emelkedni a fősztigabíró által gyűjtött tagok névsorának közlését lapunk mai számában kezdjük meg.

— **A VIII. magyar hadikölcsön** kibocsátására — mint halljuk — az összes előkészületek megtörténtek és a pénzügyminiszter a bankok vezetőivel közölte már azt az elhatározását is hogy ezuttal a 6 százalékos helyett 5 1/2 százalékos típusú címleteket fognak emittálni.

— **Kitüntetés.** A király ő felsége dr. Szabó Árpádnak, a székesfővárosi gáziparigazgatósága és a Klotild szeretetház egyesület titkárnak a gyermekvédelem terén kifejtett önzetlen és buzgó működése elismerésül a Ferenc József rend Jovagkeresztjét adományozta. A kitüntetett férfi földink, fia néhai Szabó Kálmán, barsvármegyei árva széki elnöknek és unokája néhai Máriássy Istvánnak, vármegyénk egykori alispánjának és városunk volt polgármesterének.

— **Országos könyörgés a békéért.** A magyar püspöki kar tagjai egységesen elrendelték, hogy Jézus szíve ünnepét, június 7. ét követő vasárnapon vagyis június 9.-én az ország valamennyi templomában nagymise mondassék a mielőbbi szerencsés békéért. Az egyes egyházfejedelmek körlevellel tudatják ezt a rendelkezést hivaikkal és buzdítják őket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a békekönyörgésen és ahol lehet, tartsanak körmenetet is.

— **Főegyházmegyei hír.** A hercegprímás Tanos Árpád ujmisést Lévára nevezte ki második káplannak.

— **A tanítók fizetésrendezése.** A magyarországi tanítóegyesületek országos szövetségének elnöksége illetékes helyen arról értesült hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter tárgyalást folytat a pénzügyminiszterrel a tanítóknak a velük hasonló képzettségű köztisztviselők fizetési osztályaiba lendő besorozása érdekében. A terv az, hogy a tanítókat a XI, X. és IX. fizetési osztályba osztják be, sőt a státus tiz százalékának a VIII. fizetési osztályt is megnyitják. Zichy János kultuszminiszter teljes jóindulattal kívánja a tanítóságnak ezt a régen hangoztatott kívánságát megvalósítani és ebben a tekintetben minisztértársainál is messzemenő jóakarattal találkozók.

— **Színház.** Szombaton f. hó 25.-én, Jób Dániel Őszi vihar 3 felvonásos színművét adták elő, de a darab gyenge constructiója bizony a jó szereplőket sem tudta fellelkesíteni. — **Vasárnap** délután a **Három a kislányt** ismételték meg. Este a **Csárdáskirályné** került színre. Ezt az élénk és dala mos operettet mi már sokkal jobb előadásban élveztük Szabó színtársulatától. De a háborus viszonyok miatt meg voltunk elégedve ezzel az előadással is. Kovács Hanna Sylvia és Forró Mancsi Stazi kontesz szerepében igen sok tapsot érdemeltek ki a szépszámu közönségtől, amely allandó pártolással jutalmazza a tarsulat tagjainak igyekezetét. Elismerésre méltóan oídották meg szerepüket **Do ner** (Edvin) és **Pápai** (Rohnsdorf), **Varga** Béla Bonifác gróf szerepében is ügyes komikusnak bizonyult, de mókái gyakran túlzottak. — **Hétfőn** Bródy S. a **Szerető** viszontagságos színműve szórakoztatott, akadályokkal küzdő előadásban, a türelmes közönség azonban halásan tapsolt az egyes jobb jeleneteknél. Anna szerepét Szabó művészete tette csak elfogadhatóvá, mert bizony a szerző vajmi keveset teremtett benne. **Gergely** Lajos, Iván gróf küzdelmes szerepét a körülményekhez alkalmazva játszotta s buzgó törekvéssel élt a nagymamai hatalmával **Baranyai** Mancsi is, azonban a többi szereplő dicséretes buzgósága sem tudta feledtetni a figyelmes nézőben a darab gyengéit. — **Hedden** május 28-án a **Fall** kedves zenéjű operettjét, a **Stambul Rózsáját** láttuk, melyben Kovács Anna excelálalt Kondzsa szerepében szépen énekelt **Dorner** is. **Varga** és **Forró** Mancsi Flórián és

Midilli szerepében sok tapsot arattak. **Varga** Béla igen ügyes naturburs s ha még a szeretlen túlzásról leszokik, a magyar színészet igen értékes tagja lesz — **Szerdán** Sheldon poetikus színműve, a **Románé** került színre. **Ritának**, ennek a folyton változó női jellemnek nehéz szerepét remekül megjátszotta **Szabóné**; míg **Amstrong** papot **Szabó** kreálta nemes művészettel. Kedves játékaért feltétlen dicséret illeti **Baranyai** Mancit. **Gergely** Van Taylt adta helyes felfogásban. **Általában** a többiek is jók voltak. Az előadás simán gördült s ezuttal nemcsak a karzat tapsolt, hanem az intelligens közönség is. — **Május 30-án** Lehár operettben a **Luxemburg grófjában** gyönyörködtünk **Kovács** Hanna és **Dorner** Angela és **Reni** szerepében gyarapították sikerüket, **Baranyai** Mancsi is elismerés illeti temperamentumos játékáért. **Pénteken** délután 3 órakor a színtársulat a tanuló ifjuság tanulságos szórakoztatására **Szigligeti** Edének **A cigány** című népszínművét adta elő, még pedig olyan kiváló sikerrel, melynél szebbet a társulat még ezen időnyben nem produkált. **A darabot Szabó** igazgató rendezte. A szereplők nagy ambícióval alakították és játszották. De külön is dicséretet érdemelnek: **Szabóné** (Rózsai), **Varga** Béláné (Évi), **Szemere** Nelli (Rebeka), **Farkas** Pál (Zsiga), **Dorner** (Gyuri), **Gergely** (Peti) stb. Az előadás előtt **Sőjőri** Károly főgimnáziumi tanár **Szigligeti** dramairói működeséről, népszínműveiről, különösen **A cigányról** igen érdekes, kimerítő és értékes felolvasást tartott — **Ugy** értesültünk, hogy e hét folyamán még egy ifjusági előadás lesz. **Pénteken** este a jól sikerült **Kabaré** sok elismerést szerzett **Forró** Mancinak, **Gergely** Lajosnak szép énekükért, **Varga** Bélának és **Baranyai** Mancinak ügyes tancukért. Nagy sikert aratott **Farkas**, a jeles conferenciér, egy koldus szerepében, melyben páratlan humorát csillogtatta. Kiválóan kedves alakítást nyújtottak **Husztli** Ibolya **Kovács** Hanna és **Lendvainé**.

Tanügy.

Vizsgálati rend a lévai izr. népis-koláiban: Június 13. d. e. 8 ó a II. és III. oszt. hittani vizsgálata; jun. 14. d. e. 8 ó a IV. és V. oszt. hit vizsg. jun. 16. d. e. 8 ó. az I. oszt. vizsgálata, jun. 16. d. u. 3 ó. a III. oszt. vizsgálata, jun. 17. d. e. 8 ó II. oszt. vizsgálata; jun. 18. d. e. 8 ó a IV. és V. oszt. vizsgálata, 18. d. u. 3 ó értesítők és jutalmak kiosztása. Iskolaév berekesztése A vizsgálatokra a t. szülőket és tanügybarátokat ezuton is meghívja,

az izr. iskolaszék.

Közönség köréből.

A F. M. K. E. azon új tagjainak névsora, akiket **Harkányi** Gyula, fősztigabíró, az egyesület léva városi és lévai járási választmányának ügyvezető alelnöke gyűjtött. Örökös tagok: **Hartmann** Richárd, cukorgyári igazgató, **Oroszka**, **Feichtinger** Sándor, földbérő, **Nagysalló**, **Tonhaiser** Mihály plébános, **Nagysalló**, **Juhász** Pál ref. lelkész, **Nagysalló**, **Heim** Jakob urad. állatorvos, **Ujbars**, **Bia**, zsek **Ferenc** vendéglős és gépész, **Nagykálna**, **Frankl** József földbirtokos, **Nagysáró**, **Schlesinger** Leó bérő, **Malas**, **Hecht** Vilmos földbirtokos, **Malas** **Alapító** tagok: **Garamvölgyi** cukorgyár r t **Oroszka**, **Frankl** Ede nagybirtokos, **Nagysáró** — **Rendes** tagok **Crosz** káról: **Laskai** Imre ács, **Csudai** Máté szabó, **Bartók** Béla cukorgyári termester, **Hlavati** József, **Zelenyák** János, **Tyerla** Márton cukorfőzők, **Ertl** Pál bognár, **Angyal** Kálmán cipész, **Lindtner** József cukorgyári főfűtő, **Stokbauar** **Ferenc** kertész, **Bárony** **Kornél** cukorgyári tisztviselő, **Valter** István gépész, **Müller** **András** mázsamester, **Britt** **József** kőműves, **Buzalka** **Mihály** asztalos, **Stolcz** **Helmuth** cukorgyári tisztviselő, **Sztankovics** **Antal** ács, **Gori** **János** mozdonyvezető, — **Bajkáról**: **Veres** **Lajos**, **Veres** **András** Major **János**, **Veres** **János**, **Hajzer** **András**, **Katona** **András**, **Dóka** **András**, **Veres** **Károly**, **Katona** **János**, **Gézi** **Sándor** kisbirtokosok, — **Bars** **endrédről**: **Horn** **Bertalan** mérnök, földbirtokos, **Weisz** **Henrik** kereskedő, **Lehoczky** **Já-**

nos földbirtokos, **Dombay** **Vilmos** földbirtokos, **Hajman** **István** kisbirtokos ifj. **Gaal** **Zsigmond**, **Bajkay** **Béla**, **Koncz** **Zsigmond**, **Dombay** **Endre** földbirtokosok, **Styaszny** **Gyula** kovács, id. **Gaal** **Zsigmond** földbirtokos, **Müller** **István** bognár, **Gápel** **József** kovács, **Bakó** **Kálmán** földbirtokos, **Balogh** **József** körjegyző, — **Hölvényből**: **Tóth** **Sándor** szabó, ifj. **Bálint** **Lajos**, **Pólya** **Illés**, **Tóth** **Károly**, **Mészáros** **Dezső**, **Demeter** **János**, **Tóth** **Sándor** tótos, **Balogh** **János**, **Bálint** **Lajos**, **Balogh** **András**, **Toth** **András** Pál, **Pólya** **Jónás**, **Veres** **András**, **Tóth** **Lajos** Pál, felső **Rabacz** **Gyula**, **Rabacz** **András**, mindannyian kisbirtokosok — **Kissalóbból**: **Bajkay** **Sándor**, **Bajkay** **József**, **Német** **András**, **Szűcs** **András** kisbirtokosok, **Klein** **Zsigmond** kereskedő, **Fischer** **Frigyes** bérő, **Baka** **János** molnár, — **Nagysallóbból**: **Pétery** **Lajos** postamester, **Szabó** **Sándor** kisbirtokos, **Guttman** **Károly** földbirtokos **Dóka** **István** ref. tanító, — **Marosfalváról**: **Szobi** **János**, **Rácz** **István**, **Kulcsár** **János**, **Mikes** **József** alsó, **Konkoli** **Kulcsár** Pál, **Juhász** **Jónás**, **Rácz** **János**, **Kulcsár** **Simon** kisbirtokosok, — **Kiskoszmályról**: **Gyurcsék** **István** kisbirtokos, **Galambos** **Béla** ref. tanító, **Bartalos** **Gyula** r k. tanító, **Póka** **Simon**, **Gyurcsék** **János** **Orovniczki** **Károly**. **Zolyomi** **Mátyás** kisbirtokosok

(Folyt kóv.)

— **A** **Bakabányai** önkéntes tüzoító egyesület által május hó 20-án tartott 30 éves fenállási jubileumi táncmulatság alkalmával felülfizetéseket küldtek: **Keviczky** **Vilmos** téglagyáros, **Demicher** **Gyula** borkereskedő 15-15 K. — **Schmidt** **Vilmos** m. kir. főmérnök, **Zamboj** **Vilmos** bagyoni jegyző **Keviczky** **Samu** községi bíró, **Gracza** **János** mézáró, **Majercsik** **István** tűzérzészlős 5-5 K. — **Dr** **Ott** **Béla** 4 korona. — **A** szives felülfizéseikért ez uton is köszönetét fejezi ki

a parancsnokság.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1918. évi máj hó 26-tól 1918. évi jumi. hó 2-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Boldizsár György Csekey A.	fiu	halva sz.
Németh Ferencz Kaczián M.	"	Sándor
Hochberger József Spiegel B.	leány	Magdolna

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Kohoutek Ferenczné	22 éves	gyermekágyiláz
Szimonel Lajos	21	melhártya gyul
özv. Szabó Istvánné	80	aggaszaló
Eder József	63	gyomor májrák
özv. Jóka Istvánné	88	Tüdőlob
Demény Ida	31	Tüdőgyulladás
Osztróluczky János	78	agg. gyengeség

3514—1918 szám

Hirdetmény.

Értesitem a közönséget, hogy a **Károly** király gyermeknyaraltatás ügyében a Közélemezési Miniszter Úr a vendég gyermekek liszt kvótáját az új termésből a vendéglátó családok számára fentartja.

Czukor és **Zsir** fejkvóta szerinti mennyiségben fog adatni.

A gyűjtés határideje június hó 15 ig meghosszabbított.

Léva, 1918. évi május hó 31.

Bódogh **Lajos**,
polgármester.

3563/1918 szám

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, miszerint azon körülménynél fogva, hogy a közlemezési m. kir. ministerium Barsvármegye ellátatlan lakossága részére havonta csak 14 vagon lisztet és 7 vagon tengeri őrleményt bocsátott rendelkezésre, mely őrleményből az alispáni hivatal Léva város 5437 lelket számláló ellátatlan lakosai és nagyszámu szabadságot katonák, foglyok egy havi ellátására legfeljebb 2 vagon gabonalisztet és 1 vagon tengeri lisztőrleményt képes kiutalni, ebből kifolyólag f. évi január hó 1-től kezdve a kiosztandó liszt utalványokra a föltüntetett 6 klg. 600 grammos adagok helyett személyenként egy óra csupán 5 klg. őrlemény jut, melyet felsőbb hatósági intézkedés folytán az elárusítók $\frac{2}{3}$ ad gabonalisztben $\frac{1}{3}$ ad rész tengeri őrleményben kötelesek heti részletekben kiszolgálni

Miről az érdekelt közönséget azon jóakaratu figyelmeztetéssel értesitem, hogy azon **rövid időig**, míg a felsőbb hatóságnak módjában lesz a lisztszükségletet teljes mértékben kiutalni, ezen kényszerítő intézkedést megnyugvással fogadja

Léva, 1918. évi május hó 29-én.

Bódogh Lajos,
polgármester

2591/1918 szám

Pályázati hirdetés

Léva rt. város alulirott polgármestere egy polgári-biztosi, egy rendőrmesteri és egy rendőrtizedesi állásra ezennel pályázatot hirdet. A polgárbiztosi illetmény 1400 korona törzsfizetés és 400 korona lakpénz

A rendőrmester és rendőrtizedes illetménye 1100 korona törzsfizetés, 240 korona lakpénz és természetbeni ruházat a szükséghez képest

Pályázhat 24 évet betöltött 50 évnel nem idősebb katonaviselt fedhetetlen előéletű magyar állampolgár, ki a magyar nyelvet szóval és írásban bírja.

A kérvények erkölcsi bizonyítvánnyal, iskolai végzettséget, esetleg szakképzettséget igazoló, valamint katonai okmányokkal felszerelve alulirott polgármesterhez címezve a rendőrkapitánynál f. évi június hó 15 ig annál is inkább nyújtandók be, mert a később érkezett pályázati kérvényeket figyelembe nem vehetem

Léva, 1918. évi május hó 22-én.

Bódogh Lajos,
polgármester

Mezőgazdasági

érdekelt közönség szives figyelmébe ajánlom, a még készletben lévő elsőrendű

Magyar,**Osztrák és****Német**

gyártmányu különböző nagyságu **motoros cséplő garnituráimat**

Bércséplésre előjegyzéseket elfogad s a venni szándékozók szives pártfogását kéri teljes tisztelettel:

TONHAISER JÓZSEF

elektrotechnikus

Telefon: 61. — LÉVA, Ozmán-tér 6.

Kiadó üzlethelyiség.

Zöldség és baromfiactéren saroküzlethelyiség **f. évi november 1-től** kiadó. Bővebbet Weisz Miksa mézárósnál.

Keresek

egy, vagy kétszobás butorozatlan garsonlakást, esetleg butorozott szobát Cim a kiadóhivatalban.

Portland cement

állandóan kapható

Silbinger Zsigmondnál, Léván.

Paradicsom

őszi szállítására megrendeléseket elfogadok házhoz szállítva maximális áron. Szállítások megrendelés szerint sorrendben eszközöltetnek.

Taubinger Agoston örökösei

Töre, up. Alsóvárad (Bars m.)

KNAPP DAVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Léva.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiallitás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gőzcséplő készletek, eredeti Melichar-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajúvelő eszközök valamint minden e szakba vegő gépet és géprészek

Világhírű **RAPID** láncoskutat.

Legjobb minőségű tárcsák kamrák elkészítése és felállítása jut. nyos árakban.

VILÁGRA-SZÓLÓ-ÚJDONSÁG!

Lurion
CIPÖKRÉM-VIASZK

Öt perc alatt
egy adag Lurion cipökrém-viaszkból
bárki egy negyed kiló legfinomabb
cipöcrémet főzhet

ÁRA 2-K. MINDENÜTT KAPHATÓ!

'Montanviaszk-Művek-Részvénytársaság'

BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-UT 74.